

Beszámoló a 13. ECDL (European Conference on Digital Libraries) konferenciáról

Időpont: 2009. szeptember 28-30.

Helyszín: Korfu

Készítette: Naszádos Edit (Informatikai Osztály)

Résztevők

Több mint 200 résztvevő, megoszlásuk:

 Európa	178
 Ázsia	9
 Amerika	22
 Afrika	3
 Óceánia	1

Résztevők

résztevők többsége egyetemi környezetből, kutatással foglalkozó

*

résztevők közül 27-en könyvtárból és

5-en a brit, finn Nemzeti Archívumból

Előadások

- nagyon színvonalasak voltak
- informatikai fejlesztésekről, kutatásokról számoltak be
- nagy hangsúlyt helyeztek a digitalizált dokumentumok megőrzésére, tekintettel a gyors technikai fejlődésre

Előadások

- több mint 35 előadás
 - szekciókban, mint például architektúra, információ visszakeresés, megőrzés, stb.
 - 25 előadást hallgattam végig

Nagyon különbözőek voltak tartalmukat tekintve is, többségük egyetemi környezetben végzett kutatások eredményéről számolt be.

Előadások

- nem csak a dokumentumok **digitalizálása** szükséges, hanem a gyorsan fejlődő technikai környezetben a digitalizált anyag **megőrzése** is.
- 10 évvel ezelőtt nem tudhattuk, hogy ma már nem használunk floppy lemezt
- vajon évek múlva használható lesz a ma digitalizált állomány?

Digitális könyvtárak

- már több mint 20 éve építenek digitális könyvtárakat
- ezek használata egyre inkább bekerül az emberek minden napjaiba is
- fontos feladat a használói igények lehető legjobb kiszolgálása

Digitális könyvtárak

□ Kiszolgálás

- visszakeresés – digitális objektumok metaadatai
- megjelenítés/letöltés

□ Kulturális intézmények is

- feltárják, és
- remélhetőleg megőrzik a társadalom fenotípusait, fejlődésében bemutatva azokat.

Megőrzés, használat

Megőrzés

- tartalom
- digitalizált fájl struktúrája

Használat

- megtalált adat származása
- adat forrásának nyilvántartása

Kereshetőség, elérés

- **Tartalom** - belenézhesünk egy folyóiratcikkbe, kutatási jelentésbe, disszertációba, regénybe, megnézhesünk egy videó filmet
- **Kereshetőség** - teljes szövegben, vagy a tartalom valamilyen mélységű feltárásán alapuló indexekben

Kutatások

használók keresési módszerének elemzése

→ kereső rendszerek fejlesztése

✓ keresés naplózása – keresési minták

- szakaszos – egyes részeknél elidőznek
- eleje-vége – az eleje és a vége nagyobb figyelmet kap
- általában nem tisztán egy minta szerint

Kutatások

✓ rekordok megjelölése – használók

- ◆ könyvjelző
- ◆ címkézés
- ◆ rangsorolás
- ◆ fordítás
- ◆ szűrés

azért a tartalom az elsődleges

Kutatások

✓ dokumentumolvasó szoftver

hangutasításokkal segíti a keresést

Tapasztalat:

a hangutasításokkal segített keresésnél sokkal gyorsabban megtalálták az összes keresendő elemet, míg a „csendes” kontrol csoportban nem találták meg az összes elemet.

Kutatások

✓ indexelő módszer

elemzi a dokumentumot, vizuális indexelés

- ◆ színezéssel,
- ◆ címkézéssel („tegelés”),
- ◆ gráf-struktúrában mutatja a releváns szavakat, kifejezéseket

Megőrzés

Megőrzéssel kapcsolatban

- megőrzési politika
 - mit akarunk megőrizni
 - milyen jellemzők alapján döntünk
 - kódolás
 - fájl méret

Megőrzés

- információ hol és hogyan keletkezett
- fájlformátum
 - nyílt szabványok
 - képfájlok: TIFF, JPEG, GIF, BMP, PNG
 - szöveges fájlok: PDF, DOC, RTF, ODT, TXT
 - hw/sw függvénye is

Tárolás

Tárolási politika kialakítása

- digitálisan tárolni kívánt dokumentumok meghatározása
 - a tárolási kapacitás megbecsülése (komoly anyagi vonzata van),
- archiválási idő tervezése
 - a digitális objektumok folyamatos karbantartása (technológiai fejlődés)

Tárolás

- digitális objektumok különböző méretű/felbontású tárolásának meghatározása
 - a tárolási kapacitás
 - a hálózati letöltés sebessége
- felkészülés arra, hogy mi a teendő, ha sérül egy digitális objektum

Keresési folyamat

The European Library (TEL) fejlesztő portálhoz **FAST** annotációs szolgáltatás (annotation service) integrálása

- o szöveges, képi elem alapján - szemantikai tartalom
- o megjegyzés, kapcsolás más objektumhoz
- o szó súlyozása - objektum fő részében, megjegyzésben fordul elő

A kutatásban elemezték a keresés hatékonyságát is.

(Annotation Search: The FAST Way / Nicola Ferro)

Keresési folyamat

Wikipedia kereső felületéhez hasonlóan alakították ki és tesztelték a **kereső felület** használatát

- mennyire egyszerű, hatékony,
- milyen a navigálási lehetőség,
- mennyire jól szervezett a képernyőn látható információ

(wikiSearch – From Access to Use / Elaine G. Toms, Lori McCay-Peet, and R. Tayze Mackenzie)

Konferencia

2010. Glasgow

2011. Berlin

2011-től **TPDL** (Theory and Practice on Digital Libraries) néven

jobban kifejezi a digitális világban bekövetkezett változást, és azt, amivel a konferencia foglalkozni kíván

Konferencia

A konferencia anyagát megkaptuk nyomtatott és elektronikus formában, amelyet úgy gondolom, érdemes állományba venni, hogy minden érdeklődő hozzáférhessen.

Köszönöm

a lehetőséget, hogy a konferencián részt
vehettem,
és a figyelmet a beszámolón

